

KOMISIA EURÓPSKÝCH SPOLOČENSTIEV

Brusel, 1.2.2008

KOM(2008) 46 v konečnom znení

**OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMENTU, EURÓPSKEMU
HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV**

Smerom k spoločnému systému environmentálnych informácií (SSEI)

{SEK(2008) 111}

{SEK(2008) 112}

OZNÁMENIE KOMISIE RADE, EURÓPSKEMU PARLAMETU, EURÓPSKEMU HOSPODÁRSKEMU A SOCIÁLNEMU VÝBORU A VÝBORU REGIÓNOV

Smerom k spoločnému systému environmentálnych informácií (SSEI)

(Text s významom pre EHP)

1. Úvod

V tomto oznámení sa stanovuje prístup k modernizácii a zjednodušeniu zhromažďovania, výmeny a využívania údajov a informácií potrebných na návrh a implementáciu environmentálnej politiky, v súlade s ktorou sa súčasné, väčšinou centralizované systémy predkladania správ postupne nahradia systémami založenými na dostupnosti, zdieľaní a interoperabilite. Celkovým cieľom je udržať a zlepšiť kvalitu a dostupnosť informácií potrebných pre environmentálnu politiku v súlade s lepšou právnou úpravou a pri minimálnej administratívnej záťaž, ktorá je s tým spojená.

V prvom rade sa navrhol súbor zásad, na základe ktorého by sa v budúcnosti malo upraviť zhromažďovanie, výmena a využívanie environmentálnych údajov a informácií. Kľúčovým krokom k implementácii tohto prístupu bude zmodernizovať spôsob, akým budú požadované informácie dostupné v rôznych právnych predpisoch týkajúcich sa životného prostredia, a to prostredníctvom legislatívneho nástroja, ktorý bude navrhnutý v roku 2008, a ktorý pravdepodobne bude mať podobu revízie súčasnej smernice o štandardizovanom postupe predkladania správ 91/692/ES.

Prostredníctvom takejto revízie sa takisto naskytne okamžitá možnosť zrušiť obmedzené množstvo zastaraných požiadaviek na podávanie správ, čo takisto povedie k ďalšiemu zjednodušeniu a modernizácii podľa nasledujúcich ukazovateľov:

- pomôže to stimulovať ďalšiu racionalizáciu požiadaviek na informácie v tematických právnych predpisoch týkajúcich sa životného prostredia zabezpečením jednotnosti a celkového aktualizovaného rámca;
- pravdepodobne sa stimuluje podobný rozvoj v medzinárodných dohodách, ktoré majú podľa odhadu za následok približne 70 % environmentálnych požiadaviek na podávanie správ, ktorých predmetom sú členské štáty EÚ;
- povzbudí sa tým zlepšenie v tom zmysle, že sa upraví zhromažďovanie a výmena údajov v rámci členských štátov.

V tomto oznámení sa takisto uvádzajú ďalšie sprievodné opatrenia, ktoré treba prijať na európskej, vnútroštátnej a miestnej úrovni, a na ktoré bude potrebné implementovať zásady uvedené nižšie.

2. ZÁSADY PODPORUJÚCE SPOLOČNÝ SYSTÉM ENVIRONMENTÁLNYCH INFORMÁCIÍ

Zásady, na ktorých má byť Spoločný systém environmentálnych informácií (SSEI) založený, sú nasledujúce:

- informácie by mali byť spravované čo najbližšie k svojmu zdroju;
- informácie by sa mali zhromažďovať raz a zdieľať s inými účastníkmi na mnohé účely;
- informácie by mali byť ľahko dostupné verejným orgánom a umožniť im jednoduchým spôsobom plniť svoje zákonné oznamovacie povinnosti;
- informácie by mali byť ľahko dostupné konečným používateľom, najmä verejným orgánom na všetkých úrovniach od miestnej po európsku, umožniť im včasný prístup k environmentálnym údajom o stave životného prostredia a účinnosti ich politík, a navrhnúť nové politiky;
- informácie by takisto mali byť dostupné v záujme umožnenia konečným používateľom, či už verejným orgánom alebo občanom, aby uskutočnili porovnanie na primeranej geografickej úrovni (napr. krajiny, mestá, povodia) a zmysluplne sa zúčastňovali na rozvoji a implementácii environmentálnej politiky;
- informácie by mali byť plne dostupné širokej verejnosti, po dôkladnom zvážení vhodnej úrovne prepojenia a primeranej povinnosti zachovania dôvernosti, a na vnútroštátnej úrovni v príslušnom národnom jazyku (jazykoch); a
- zdieľanie a spracovanie informácií by sa malo podporovať prostredníctvom spoločných, bezplatných softvérových nástrojov z otvorených zdrojov.

Tieto zásady sú výsledkom niekoľkých štúdií a úvah odborníkov počas niekoľkých rokov, a boli navrhnuté na zabezpečenie toho, aby environmentálne informácie boli upravené čo najúčinnnejšie, a najmä na v záujme zabezpečenia, aby súčasne pridelené investície na monitorovanie a iné postupy zhromažďovania informácií viedli k čo najväčším prínosom vzhľadom na využívanie výsledných údajov. Uznávajú, že zatiaľ čo v EÚ existuje veľké množstvo údajov, ktoré zhromaždili verejné orgány (či už na miestnej, regionálnej, vnútroštátnej alebo európskej úrovni), tieto údaje sa nie vždy používajú účinne, a to buď preto, že existencia takýchto údajov nie je veľmi známa, alebo z dôvodu množstva prekážok zákonného, finančného, technického alebo procedurálneho charakteru.

3. PREČO JE SSEI POTREBNÝ?

V šiestom environmentálnom akčnom programe (6. EAP) sa potvrdilo, že jednotné informácie o stave životného prostredia a o kľúčových trendoch, tlakoch a faktoroch environmentálnych zmien sú podstatné pre rozvoj efektívnej politiky, jej implementáciu a vo všeobecnosti pre posilnenie rozhodovania občanov. Keďže životné prostredie je verejným záujmom, ktorý patrí každému, je rovnako podstatné, aby sa tieto informácie zdieľali a boli dostupné širokej verejnosti.

Európa má dlhú históriu, čo sa týka zdieľania environmentálnych informácií. Systém environmentálnych informácií sa používal na podporu podávania správ členskými štátmi

o implementácii právnych predpisov Spoločenstva týkajúcich sa životného prostredia, a najnovšie na podporu rôznych politicky motivovaných procesov indikátorov, ktoré zaviedla EÚ a členské štáty. V súčasnosti však čelíme novým výzvam týkajúcim sa priorit 6. Environmentálneho akčného programu, ako je najmä adaptácia na klimatické zmeny, zastavenie poklesu biodiverzity a riadenie prírodných zdrojov, čo si bude vyžadovať, aby sme čo najúčinnejšie využívali existujúce informácie. Na základe nedávnych skúseností s lesnými požiarimi, záplavami a suchom sa zdôraznila požiadavka na rýchlu a jednoduchú dostupnosť presných environmentálnych informácií.

Okrem nových výziev existujú aj nové príležitosti. Najmä technológia v súčasnosti umožňuje poskytovať údaje v reálnom čase, čím sa umožní okamžite prijať rozhodnutia a v niektorých prípadoch zachrániť životy. Za predpokladu, že budú splnené niektoré technické požiadavky týkajúce sa napríklad harmonizácie formátu a interoperability systémových údajov, údaje možno v čoraz väčšej miere skombinovať na uskutočnenie integrovanej analýzy, od ktorej závisí dobrá politika.

4. INTERNETOVÁ STRÁNKA O OZÓNE: PRÍKLAD TOHO, ČO MOŽNO UROBIŤ

V roku 2006 poskytovalo Európskej environmentálnej agentúre (EEA) 22 krajín ozónové hodnoty v približne reálnom čase na pravidelnom základe, zatiaľ čo ďalších päť krajín bolo zapojených do riešenia fungovania projektu. Na základe projektu internetovej stránky o ozóne sa poskytli prvé výsledky v júli 2006, keď bola ako pilotný projekt uverejnená na internetovej stránke Európskej environmentálnej agentúry. Postupný nárast poskytovania údajov pokračoval do konca leta, keď približne 700 meracích staníc v celej Európe poskytovalo údaje pre internetovú stránku o stave ozónu približne v reálnom čase.

Táto stránka ponúka poskytovateľom údajov, odborníkom na kvalitu ovzdušia, rovnako ako aj občanom EÚ prehľad o situácii na európskej úrovni, ako aj sledovanie vývoja kvality ovzdušia v špecifických regiónoch, a informuje užívateľov o informačných stránkach týkajúcich sa miestnej kvality ovzdušia prepojením na vnútroštátne a regionálne internetové stránky o ozóne. Uľahčilo sa tak porovnanie podmienok kvality ovzdušia na vnútroštátnych a regionálnych hraniciach.

Pre širokú verejnosť zobrazuje internetová stránka Európskej environmentálnej agentúry na rozhraní mapy takmer v reálnom čase nameranú hladinu ozónu a poskytuje základné informácie o širšom vplyve na kvalitu ovzdušia. Informácie o internetovej stránke Európskej environmentálnej agentúry v mnohých prípadoch nie sú staršie ako dve hodiny. Ak by sa dosiahlo plné pokrytie EÚ, systém by sa mohol využívať na poskytovanie informácií Komisii týkajúcich sa podávania správ o hladine ozónu v lete. Európska environmentálna agentúra plánuje rozšíriť projekt internetovej stránky o ozóne na ostatných znečisťovateľov, ale aby mohol poriadne fungovať, musia sa zapojiť všetky členské štáty. Dokončený systém by preto mohol poskytovať informácie pre občanov, údaje potrebné pre výskumníkov, uvádzať informácie o životnom prostredí pre Európsku environmentálnu agentúru a zosúlaďovať informácie pre Komisiu.

Projekt internetovej stránky o ozóne poskytuje aktuálny, skutočný príklad typu služieb, ktoré umožnia vytvoriť otvorený, spoločný systém environmentálnych informácií, čím sa zabezpečí kontrola konceptu pre systém SSEI. Je však obmedzený na jedného znečisťovateľa. Tento typ prístupu sa musí zovšeobecniť na oveľa širší rozsah environmentálne relevantných informácií s cieľom podporiť integrované analýzy, ktoré sú potrebné na riešenie výziev 21. storočia.

5. AKÉ PRÍNOSY BUDE MAŤ SSEI?

5.1. Zjednodušenie a účinnosť

Zatiaľ čo prínosy politického záväzku v rámci zásad stanovených vyššie sa týkajú zjednodušenia *per se*, poskytujú konceptuálny rámec, ktorý je potrebný na zjednodušenie súčasných záväzkov v oblasti informovania a monitorovania.

Ako bolo uvedené v úvode, kľúčovým krokom pri implementácii prístupu SSEI bude modernizovať zákonné ustanovenia týkajúce sa spôsobu, akým budú požadované informácie v právnych predpisoch Spoločenstva týkajúcich sa životného prostredia dostupné. Odstránením podávania správ sa zjednodušia postupy pre sprístupnenie informácií, budú flexibilnejšie a účinnejšie.

Ako sa takisto uvádza v úvode, za predpokladu, že takýto návrh sprevádza politický záväzok týkajúci sa zásad SSEI, takisto to povedie k prínosom znamenajúcim ďalšie zjednodušenie čo sa týka (i) obsahu informačných požiadaviek v tematických právnych predpisoch týkajúcich sa životného prostredia, (ii) obsahu a postupu podávania správ na medzinárodnej úrovni a (iii) účinnejšej organizácie činností týkajúcich sa zhromažďovania údajov v rámci členských štátov.

Systém SSEI uľahčí ďalšiu racionalizáciu a stanovenie priorít informačných požiadaviek, ktoré sú v súčasnosti obsiahnuté v tematických právnych predpisoch týkajúcich sa životného prostredia, umožnením účinnejšieho využívania dostupných údajov. Je to ako reťazová reakcia vzhľadom na medzinárodné dohody, ktoré sú zodpovedné za veľkú časť záťaže spojenej s podávaním správ, ktorá v súčasnosti pripadá na vnútroštátnu administratívu, z ktorých mnohé majú geografické pokrytie podobné pokrytiu EÚ. Pokiaľ ide o náklady, z analýzy vyplýva, že najväčšie úspory možno dosiahnuť zlepšením účinnosti zhromažďovania údajov v rámci členských štátov. Väčšia harmonizácia a stanovenie priorít monitorovacích činností organizovaných na vnútroštátnej a regionálnej úrovni bude pravdepodobne osobitne efektívna pri zlepšovaní nákladovej účinnosti súčasných investícií.

5.2. Lepšia právna úprava, lepšia politika

Zatiaľ čo významnou časťou programu lepšej právnej úpravy je zjednodušenie, treba takisto uznať, že lepšia právna úprava – a vo všeobecnosti lepšia politika – závisí od vysokej kvality relevantných a včasných informácií. Zníženie administratívnej záťaže sa musí uskutočniť takým spôsobom, aby skutočne viedlo k zlepšeniu, a nie k zhoršeniu kvality verejnej politiky a právnej úpravy.

Tento cieľ sa pomôže dosiahnuť na základe politického záväzku, ktorý sa týka zásad stanovených vyššie, a to umožnením efektívneho prepojenia dostupných údajov. Keďže environmentálne údaje a informácie sú potenciálne určené veľkému množstvu užívateľov na rôzne účely využitia, zlepšením mechanizmu zhromažďovania, výmeny a využívania údajov možno očakávať značný nárast používania údajov týkajúcich sa životného prostredia spolu s významným znížením nákladov pre užívateľov. Zlepší sa tým účinnosť environmentálnej politiky v celom programe vrátane príkladu adaptácie sa na klimatické zmeny, ochranu biodiverzity, riadenie vodných zdrojov a ochranu a zvládnutie environmentálnych kríz, ako sú záplavy a lesné požiare.

5.3. Posilnenie rozhodovacej činnosti občanov

Okrem prínosov týkajúcich sa zjednodušenia administratívy a lepšej právnej úpravy sa prostredníctvom záväzku k zásadám uvedeným vyššie takisto pomôže posilniť rozhodovanie európskych občanov tým, že sa im sprístupnia relevantné a včasné informácie a umožní sa im prijímať kvalifikované rozhodnutia týkajúce sa ich prostredia vrátane prijímania primeraných opatrení v naliehavých prípadoch a ovplyvňovania verejnej politiky. Poskytovaním užitočných informácií potrebných pre verejnosť v ich vlastnom jazyku sa takisto pomôže posilniť opätovné angažovanie občanov v európskom projekte.

6. KOEKO BUDE SSEI STÁŤ?

Pri hodnotení nákladov implementácie zásad systému SSEI je dôležité pripustiť, že mnohé relevantné činnosti s už trvalé, a že hlavnou výzvou a príčinou, prečo sa vyžaduje formálnejší politický záväzok týkajúci sa týchto zásad, je efektívnejšie prepojiť tieto činnosti. Niektoré z najdôležitejších činností na európskej a vnútroštátnej úrovni sú zhrnuté v sekcii 7.

V záujme dosiahnutia plnej implementácie zásad SSEI navrhnutých v sekcii 2 však budú potrebné ďalšie investície. Možno ich rozčleniť takto:

- Trvalému úsiliu v oblasti implementácie smernice INSPIRE bude treba venovať zvýšenú politickú a administratívnu pozornosť a dostatok zdrojov, a to na európskej aj vnútroštátnej úrovni.
- Inštitúcie, či už vládne alebo mimovládne, zapojené do zhromažďovania a spracovania environmentálne relevantných údajov, budú musieť revidovať, a v niektorých prípadoch zmeniť svoje organizačné a obchodné modely s cieľom zabezpečiť interoperabilitu svojich systémov a prepojiť ich s integrovaným systémom systémov.
- Pokiaľ ide o aktualizáciu a racionalizáciu legislatívnych požiadaviek pri zabezpečení toho, aby existujúce systémy predkladania správ, z ktorých väčšina uplatňuje centralizovaný prístup, boli navrhnuté alebo upravené tak, aby boli zlučiteľné s čoraz väčšími vzájomne súčinnou distributívnou sieťou, inštitúcie a orgány EÚ budú musieť pokračovať vo svojom úsilí alebo ho zvýšiť.
- Na vytvorenie nových údajov, ktoré sa v súčasnosti nezhromažďujú, ale ktoré sa považujú za podstatné na podporu politiky alebo harmonizáciu monitorovania a systémových údajov budú potrebné ďalšie investície, hoci budú vykompenzované lepším stanovením priorit čo sa týka požiadaviek na údaje a zrušením neplatných záväzkov.

7. SÚČASNÉ ÚSILIE O VYTVORENIE SYSTÉMU SSEI

Na európskej úrovni a na základe angažovania členských štátov boli prijaté rôzne iniciatívy prispievajúce k implementácii zásad SSEI s cieľom riešiť tieto výzvy a využiť výhody možností, ktoré ponúka rozvoj informačnej technológie. Zahŕňajú nasledovné:

- Komisia v posledných rokoch navrhla alebo pracuje na niekoľkých opatreniach, pomocou ktorých sa dosiahne podstatná racionalizácia požiadaviek na predkladanie legislatívnych správ. Navrhnuté opatrenia zahŕňajú tematickú stratégiu o znečisťovaní ovzdušia (program CAFE). Prehľad smernice o Integrovannej prevencii a kontrole znečisťovania životného

prostredia (96/61/ES) sa zaoberá, *inter alia*, koherenciou jej ustanovení (vrátane požiadaviek na podávanie správ) so smernicami o veľkých spaľovacích zariadeniach a spaľovaní odpadu, a nedávno bol navrhnutý projekt na určenie prepojení medzi požiadavkami na monitorovanie a informovanie v niekoľkých právnych predpisoch v oblasti znečisťovania ovzdušia a klimatických zmien, a poskytnutie konkrétnych návrhov na racionalizáciu.

- Trvalý rozvoj v kontexte tematických právnych predpisov vo zvýšenej miere zohľadňuje potrebu zaujať modernejší prístup k príprave, výmene a používaniu údajov a informácií. Takýmto príkladom je Systém informácií o vode pre Európu (WISE), ktorý bol pôvodne navrhnutý ako nástroj na predkladanie správ v kontexte rámcovej smernice o vode a v súčasnosti sa rozširuje na integráciu toku údajov na predkladanie z množstva existujúcich a nových smerníc o vode, rovnako ako štatistických údajov týkajúcich sa vody do roku 2010.
- Smernica 2007/2/ES, ktorou sa zriaďuje Infraštruktúra pre priestorové informácie v Európskom spoločenstve (INSPIRE). Táto smernica bola prijatá v marci 2007 a obsahuje ustanovenia zamerané na zlepšenie dostupnosti a interoperability priestorových údajov. Smernica INSPIRE je založená na podobných zásadách ako SSEI a úspešná implementácia tejto smernice vychádza v ústrety k prekonaniu existujúcich nedostatkov týkajúcich sa využívania a použiteľnosti priestorových údajov, ktoré uchovávajú verejné orgány. Je však dôležité uviesť, že smernica INSPIRE sa nebude priamo týkať údajov, ktoré nemajú priestorový alebo numerický charakter, sama o sebe nezaručí organizačnú fúziu v členských štátoch a nebude priamo viesť k zlepšeniu kvality a porovnateľnosti údajov.
- Smernica 2003/4/ES o prístupe verejnosti k informáciám o životnom prostredí (smernica Aarhus) poskytuje občanom právo na informácie o životnom prostredí, ktoré uchovávajú alebo poskytujú verejné orgány vrátane informácií o stave životného prostredia, ale aj o politikách alebo prijatých opatreniach, či o stave ľudského zdravia a bezpečnosti v prípade, že budú ovplyvnené stavom životného prostredia. Záujemcovia majú nárok na získanie týchto informácií v priebehu jedného mesiaca na požiadanie a bez toho, aby museli svoju žiadosť odôvodniť. Verejné orgány sú okrem toho povinné aktívne šíriť informácie o životnom prostredí, ktoré majú k dispozícii.
- Iniciatíva s názvom Globálne monitorovanie pre životné prostredie a bezpečnosť (GMES) je zameraná na poskytovanie služieb v oblasti operatívnych informácií založených na údajoch pochádzajúcich z monitorovania Zeme získané zo satelitov a pozorovaní *in-situ* týkajúcich sa vody, ovzdušia a pôdy. Pomocou týchto služieb sa budú osobitne riešiť potreby politických činiteľov na všetkých úrovniach, od EÚ po miestnu úroveň. Iniciatíva GMES je od začiatku zameraná na rozvoj troch prioritných služieb – mapovanie zemského povrchu, služby pre oceánografiu a námornú dopravu a riešenie núdzových situácií – s prípravami na implementáciu štvrtej služby týkajúcej sa atmosféry, ktorá sa nedávno začala. Na základe týchto prioritných služieb sa ponúka dobrá príležitosť na konsolidáciu a zlepšenie súčasných systémov monitorovania v Európe tým, že pomáhajú identifikovať a riešiť medzery v súčasne dostupných údajoch a informačných produktoch a zabezpečiť ich udržiateľné a operatívne poskytovanie.
- Spoločenstvo aj členské štáty sú plnohodnotnými členmi Skupiny pre pozorovanie Zeme (GEO), ktorá sa zameriava na vytvorenie Globálneho systému systémov pozorovania Zeme (GEOSS), a preto sú viazané zásadami interoperability a zdieľania údajov Skupiny pre pozorovanie Zeme. Počiatočné činnosti v tejto oblasti boli zamerané na zlepšenie

prístupu k údajom a k zdieľaniu údajov, urýchľujúc rozvoj interoperability medzi systémami prostredníctvom medzinárodných noriem a ďalších dohôd o interoperabilite, rozvojom mechanizmov na zdieľanie a využívanie údajov a informačných produktov, a rozvojom podrobných špecifikácií a ukážok základnej architektúry a zložiek užívateľského rozhrania.

- S cieľom poskytnúť výskumníkom a poskytovateľom služieb spoločný portál s vysoko kvalitnými údajmi z námornej oblasti – geologickými, fyzikálnymi, chemickými, biologickými – rovnako ako o ľudskej činnosti, ktorá má vplyv na naše moria a oceány, bude ako súčasť námornej politiky EÚ zriadená Európska námorná sieť na pozorovanie a zber údajov.
- Rôzne výskumné a nevýskumné činnosti financované Komisiou sú zamerané na distribuované otvorené systémy pre environmentálne riadenie. Zahŕňajú výskumné rámcové programy, projekt eTEN, program eContent a najnovšie aj program CIP na podporu politiky. Okrem toho Komisia v kontexte programu IDABC vytvorila v roku 2004 európsky rámec interoperability v úzkej spolupráci s členskými štátmi. V tomto dokumente sa definuje súbor odporúčaní a usmernení vzhľadom na organizačné, významové a technické aspekty interoperability pre paneurópske služby elektronickej správy (PEGS) tak, aby verejná správa, podniky a občania mohli cezhranične spolupracovať medzi sektormi. Prijatie oznámenia Komisie, ktoré predstavuje revidovanú verziu dokumentu, sa plánuje na rok 2008.
- Európska environmentálna agentúra samozrejme zohráva kľúčovú úlohu pri zhromažďovaní a poskytovaní environmentálnych informácií pomocou svojej Európskej environmentálnej informačnej a monitorovacej siete (EIONET). EIONET je sieť približne 900 odborníkov z viac ako 300 národných environmentálnych agentúr a ďalších orgánov, ktorá sa zaoberá environmentálnymi informáciami v 37 európskych krajinách, ako aj piatich Európskych tematických strediskách (ETS), ktoré pracujú na špecifických environmentálnych témach. Sieť EIONET takisto využíva infraštruktúru na podporu a zlepšenie údajových a informačných tokov (Reportnet), pomocou ktorej sa integrujú rôzne internetové služby a zohľadňuje rozdelenie povinností. Nástroj Reportnet sa od začiatku využíval najmä na poskytovanie údajov o životnom prostredí Európskej environmentálnej agentúre, v súčasnosti takisto usporadúva niektoré informačné správy Komisie o životnom prostredí.

Okrem týchto európskych iniciatív pomáhajú realizovať systém SSEI aj rôzne iniciatívy na vnútroštátnej, regionálnej a miestnej úrovni. Z týchto iniciatív možno spomenúť:

- nemecký environmentálny informačný portál (PortalU), ktorý pokrýva niekoľko stotisíc internetových stránok a databáz z verejných inštitúcií fungujúcich na spolkovej úrovni a úrovni spolkových krajín;
- oznamovací nástroj Severného a Južného Írska na spoločné hodnotenie rizík, zahŕňajúci interaktívny plán a databázu systému na používanie zo strany verejnosti a odborníkov;
- v Taliansku je to Environmentálny informačný a monitorovací systém (EIMS), ktorý vytvorila Agentúra na ochranu životného prostredia a technické služby, a regionálne systémy environmentálnych agentúr;

- v Holandsku sa v septembri 2007 zaviedol portál RIVM pre odborníkov z oblasti životného prostredia;
- v Holandsku bola takisto nedávno vypracovaná revízia rôznymi vládnyimi orgánmi, ktorá sa týkala povinností a úsilia ohľadom monitorovania a informovania o oblasti životného prostredia, prírode a vodných zdrojoch v Holandsku v rámci medzinárodného, európskeho, vnútroštátneho nariadenia a nariadenia medzi provinciami;
- Rakúsko si vytýčilo cieľ týkajúci sa 100 % elektronického podávania správ a už uspelo pri oznamovaní všetkých údajov požadovaných Európskou environmentálnou agentúrou ako súčasť svojho ročného toku prioritných údajov;
- v blízkej budúcnosti sa očakáva skúška softvéru projektu Štatistického úradu Slovenskej republiky, ktorý sa týka elektronického podávania správ;
- Cieľom stratégie Spojeného kráľovstva pre monitorovanie a hodnotenie morského prostredia, ktorú prijal Výbor pre hodnotenie námornej politiky Spojeného kráľovstva v máji 2006, je formovať schopnosť Spojeného kráľovstva poskytovať a reagovať na dôkazy potrebné pre udržateľný rozvoj v rámci čistého, zdravého, bezpečného, produktívneho a biologicky rôznorodého námorného ekosystému.

8. AKÉ ČINNOSTI SÚ POTREBNÉ NA REALIZÁCIU SSEI?

Politický záväzok týkajúci sa zásad stanovených v tomto oznámení je prvým krokom na implementáciu Spoločného systému environmentálnych informácií (SSEI), pretože vyšle jasný signál mnohým vládnym a mimovládnym činiteľom, ktorých úsilie sa musí sústrediť na integrovaný projekt, ktorý bude slúžiť na rôzne individuálne účely. Takisto pomôže zabrániť riziku, aby pokračujúce činnosti boli naďalej roztrieštené a tým menej efektívne, ako by mohli byť pri riešení výziev opísaných v tomto oznámení. Takéto vedenie musí sprevádzať konkrétna činnosť v rámci členských štátov na zabezpečenie primeranej koordinácie vnútroštátnych informačných činností.

Pokračujúce činnosti na európskej, vnútroštátnej a regionálnej úrovni vrátane činností uvedených v sekcii 5 sa musia posilniť a skoordinať v súlade so systémom SSEI. V rámci Komisie bude prioritou implementácia **smernice INSPIRE** a ďalší rozvoj **iniciatívy GMES** ako základ pre vzájomné zlepšenie, resp. zdieľanie environmentálnych údajov a informácií v rámci Európy a poskytovanie služieb verejným politickým činiteľom a občanom. Úspech oboch týchto iniciatív pri riešení problémov, na ktoré boli vytvorené, sa bude pozorne monitorovať spolu s možnou potrebou zaviesť doplňujúce iniciatívy. Týmto spôsobom sa zabezpečí, že systém SSEI, smernica INSPIRE a iniciatíva GMES sa budú vzájomne podporovať.

Ako je uvedené vyššie, kľúčovým krokom pri implementácii systému SSEI, a najmä uplatnení očakávaného zjednodušenia prínosov, bude zmodernizovať právne ustanovenia týkajúce sa spôsobu, akým budú dostupné informácie, ktoré sa vyžadujú na základe právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia. Očakáva sa, že sa tak uskutoční na základe revízie **smernice o štandardizovanom postupe 91/692/ES**, ktorú treba aktualizovať a zosúladiť so zásadami systému SSEI. Komisia má na tento účel v úmysle predložiť v roku 2008 relevantný legislatívny návrh a zrušiť zastarané ustanovenia v súčasnej smernici o štandardizovanom

postupe. Hoci sa súčasná smernica o štandardizovanom postupe uplatňuje iba na relatívne malé množstvo oznamovacích povinností v rámci právnych predpisov týkajúcich sa životného prostredia, plánované ustanovenia v revidovanej smernici na modernizáciu spôsobu dostupnosti informácií by mohol podstatne pokryť všetky z viac ako 100 existujúcich environmentálnych oznamovacích povinností. V novej navrhutej smernici sa takisto stanovujú zásady a ciele systému SSEI ako právne záväzky. Komisia takisto využije príležitosť uskutočniť ďalšie zmeny a doplnenia k právnym predpisom týkajúcim sa životného prostredia, s cieľom zabezpečiť, aby sa zásady SSEI v prípade potreby systematicky integrovali do existujúcich ustanovení v oblasti informovania a monitorovania.

Komisia bude pokračovať vo svojom úsilí o racionalizáciu obsahu požiadaviek na informácie v tematických environmentálnych právnych predpisoch a ich zosúladienie so zásadami stanovenými v tomto oznámení. V záujme na objasnenia skutočných údajov a požiadaviek na informácie a rozvoj požadovaných právnych a/alebo finančných nástrojov bude potrebná ďalšia analýza stavajúca na pokračujúcej činnosti v rámci tematickej environmentálnej politiky a iniciatívy GMES. Komisia takisto využije svoju účasť na relevantných medzinárodných fórach s cieľom presadzovať podobné úsilie týkajúce sa medzinárodných záväzkov. Členské štáty budú musieť na medzinárodných fórach podporiť Komisiu pri presadzovaní zjednodušenia a prijať ďalšie opatrenia na racionalizáciu a zjednotenie postupov zhromažďovania údajov na vnútroštátnej a regionálnej úrovni.

Európska environmentálna agentúra (EEA) zohráva kľúčovú úlohu pri implementácii systému SSEI a bola hlavným poskytovateľom mnohých zásad opísaných v tomto oznámení. V záujme pokračovania v plnení svojich právomocí v oblasti poskytovania včasných a spoľahlivých informácií o životnom prostredí bude pre Európsku environmentálnu agentúru nevyhnutné určiť systém SSEI za stredobod tejto stratégie. Členské krajiny Európskej environmentálnej agentúry musia plne prijať nástroj Reportnet, ktorý bude potrebné postupne adaptovať tak, aby bol zlučiteľný s nadchádzajúcim distribuovaným európskym systémom.

S cieľom zabezpečiť primerané financovanie potrebnej infraštruktúry bude na tento účel pridelená **finančná podpora Spoločenstva** prostredníctvom výskumných rámcových programov, programu LIFE+, Rámcového programu pre konkurencieschopnosť a inováciu (CIP) a štrukturálnych fondov. Keďže nie všetky tieto programy sú navrhnuté na podporu operačných infraštruktúr, úspech systému SSEI bude takisto závisieť od primeraných prostriedkov z vnútroštátnych a regionálnych rozpočtov na potrebné činnosti a ciele stanovené vyššie.

K podstatnému zlepšeniu v dostupnosti informácií a nákladovej efektívnosti investícií potrebných na túto činnosť dôjde iba vtedy, ak bude existovať ďalšia harmonizácia existujúcich monitorovacích systémov a multitematickej koordinácie ich plánovania a implementácie v členských štátoch. Príklady pre potrebu multitematickej koordinácie budú zahŕňať monitorovanie in-situ sladkej vody, pôdy, vyžívania pôdy a biodiverzity v kontexte ekosystému, a úlohu monitorovania in-situ na overenie údajov pozorovania. Komisia v tejto súvislosti uverejní do troch rokov správu, v ktorej navrhne, ktoré opatrenia sú najpotrebnejšie a v prípade potreby predloží primerané legislatívne návrhy.

Zatiaľ čo sa toto oznámenie zameriava v prvom rade na rozvoj systému SSEI v rámci EÚ, vyššie uvedené zásady sa budú takisto podporovať v kontexte vzťahov s tretími krajinami, najmä prístupovými kandidátskymi a susednými krajinami, a vynaloží sa úsilie s cieľom zabezpečiť, aby bol systém SSEI otvorený účasti z týchto krajín.

Útvary Komisie zostavia v roku 2008 v spolupráci s členskými krajinami a Európskou environmentálnou agentúrou podrobný implementačný plán na dosiahnutie cieľov navrhnutých v tomto oznámení. V tomto implementačnom pláne budú uvedené ďalšie podrobnosti o tom, ako bude systém SSEI zavedený pri plnom zohľadnení súvisiacich nákladov a prínosov. Ďalej bude zahŕňať technickejšie aspekty, otázky týkajúce sa právnych, finančných, organizačných, procedurálnych a obchodných modelov aspektov, keďže doteraz ešte neboli uspokojivo vyriešené.